

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
СМЕДЕРЕВО
Број:551-13-350/2024
Датум: 23.02.2024.године
СМЕДЕРЕВО

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД СМЕДЕРЕВО
ЗА 2023. ГОДИНУ

СМЕДЕРЕВО, ФЕБРУАР 2024.ГОДИНЕ

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД	СМЕДЕРЕВО
МЕСТО(ОПШТИНА/ГРАД)	Смедерево
ГОДИНА ОСНИВАЊА	1961. година
ДИРЕКТОР	Горан Ристић, дипл.социјални радник
E-mail	smederevo.csr@minrzs.gov.rs
АДРЕСА И ПОШТАНСКИ БРОЈ	Кнез Михајлова 29, 11300 Смедерево
ТЕЛЕФОНИ/ТЕЛЕФАКС	026/672-741, 672-742, 672-738

УВОДНИ ДЕО

Предмет извештаја су корисници социјалне заштите у току 2023.године који се налазе на евиденцији Центра за социјални рад, разврстани према категоријама, полу, старосној структури и осталим специфичним карактеристикама, као и права, мере и услуге које су остварили у систему социјалне заштите.

Основу за израду извештаја чине статистички подаци, интерне евиденције стручних радника и супервизора, као и скуп обавезних података који се воде по управним књигама и на основу Правилника о евиденцији и документацији који се примењује у Центру за социјални рад.

Извештај је намењен:

- Градској управи
- стручним радницима Центра како би сагледали обим послова и предложили мере за ефикаснији рад
- свим грађанима који су заинтересовани за ову област

ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРА

Социјална заштита је организована друштвена делатност од јавног интереса чији је циљ пружање помоћи и оснаживање за самосталан и продуктиван живот у друштву појединаца и породица, као и спречавање настајања и отклањање последица социјалне искључености.

Делатност Центра је дефинисана:

- Законом о социјалној заштити
- Породичним законом
- Законом о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица
- Законом о спречавању насиља у породици
- Одлуком о правима социјалне заштите у граду Смедереву
- Другим законским и подзаконским актима који регулишу област социјалне и породично- правне заштите

Центар за социјални рад, у складу са законом:

- процењује потребе и снаге корисника и ризике по њега и планира пружање услуга социјалне заштите
- спроводи поступке и одлучује о правима на материјална давања и о коришћењу услуга социјалне заштите
- предузима прописане мере, покреће и учествује у судским и другим поступцима
- води прописане евиденције и стара се о чувању документације корисника
- иницира и развија превентивне и друге програме који доприносе задовољавању индивидуалних и заједничких потреба грађана у области социјалне заштите на територији јединице локалне самоуправе за коју је основан
- иницира и развија превентивне и друге програме који доприносе спречавању и сузбијању социјалних проблема и обавља и друге послове у области социјалне заштите, у складу са законом и другим прописима.

У извештају су приказани послови и активности које је Центар за социјални рад обављао у току 2023.године, а који су ангажовали највише новчаних средстава и стручног рада радника Центра.

ОСНОВНА ОБЕЛЕЖЈА СТАНОВНИШТВА ГРАДА СМЕДЕРЕВА

Обим и врста социјално-заштитних активности су у основи одређени основним одликама града, његовом привредном развијеношћу, специфичном проблематиком, потребама његових становника, кадровском и материјалном развијеношћу, организованошћу у области социјалне политике и сл.

У том смислу овде ће се дати приказ основних одлика града Смедерева како би се боље оценили обим и структура социјално-заштитних активности које је Центар за социјални рад спроводио у 2023.години.

Смедерево се простире на подручју од 484 км².

По подацима РЗС за 2022. годину у Смедереву има 98258 становника (процена броја становника средином године).

Просечна старост износи 43 године.

Стопа природног прираштаја негативна и износи -7, што значи да је број умрлих био већи од броја живорођених (подаци РЗС за 2022.годину).

У Смедереву је регистровано 2603 незапослених лица.Од овог броја 53% припада лицима од 30-54 година старости (податак НСЗ).

Национална структура је врло сложена, јер на подручју Смедерева живи 28 етничких група (податак Републичког завода за статистику за 2006.годину).

Град Смедерево има 28 насеља, од којих је једно градског типа.

По подацима РЗС за 2022.годину у Смедереву има 36 објеката за предшколско образовање деце, 19 матичних основних школа и 14 подручних одељења и 5 средњих школа.

Здравствена заштита је организована преко Здравственог центра који има свој стационарни део и бројне амбуланте.По подацима за 2022.годину у граду Смедереву 2,4 лекара долази на 1000 становника.

1. ЦЕНТАР КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА

1.1.РЕСУРСИ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

1.1.1.ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ

Табела 1.Укупан број запослених у Центру (на дан 31.12. 2023. године)

Број запослених	Број		УКУПНО	%		
	М	Ж		М	Ж	УКУПНО
На неодређено време	7	38	45	15,6	84,4	100,0
На одређено време	1	2	3	33,3	66,7	100,0
На ПП пословима	3	1	4	75,0	25,0	100,0
УКУПНО	11	41	52	21,2	78,8	100,0

Табела 2. Структура запослених на неодређено време према извору финансирања (на дан 31.12.2023. године)

Извор финансирања	Број		УКУПНО	%		УКУПНО
	М	Ж		М	Ж	
Републички буџет	3	28	31	9,7	90,3	100,0
Буџет Града	4	10	14	28,6	71,4	100,0
УКУПНО	7	38	45	15,6	84,4	100,0

Табела 3. Врста послова на којима раде запослени који се финансирају из буџета Републике (на дан 31.12.2023.)

Стручни профил	Број запослених на неодређено време		Број запослених на одређено време	
	М	Ж	М	Ж
Руководећи (директор, руководиоци служби)	2	3	/	/
Супервизори	/	3	/	/
Социјални радник	/	8	/	/
Правник	/	1	/	/
Психолог	/	2	/	/
Педагог	/	2	/	/
Специјални педагог	/	1	1	/
Андрагог	/	2	/	/
Социолог	/	1	/	/
Административно-финансијски	/	4	/	1
Технички(возач, спремачица)	1	1	/	/
УКУПНО	3	28	1	1

Табела 4.Врста послова на којима раде запослени који се финансирају из буџета Града (на дан 31.12. 2023.)

Врста послова	Број запослених на неодређено време		Број запослених на одређено време		Број запослених на ПП пословима	
	М	Ж	М	Ж	М	Ж
Руководећи (помоћник директора)	1	1	/	/	/	/
Социјални радник	/	2	/	1	/	1
Психолог	/	/	/	/	/	/
Специјални педагог	/	1	/	/	/	/
Правник	/	3	/	/	/	/
Социолог	1	/	/	/	/	/
Административно-финансијски	1	2	/	/	1	/
Технички (возач)	1	/	/	/	1	/
Остало	/	1	/	/	1	/
УКУПНО	4	10	/	1	3	1

Табела 5.Старосна структура запослених који се финансирају из буџета Републике (на дан 31.12. 2023.)

Стручни профил	Број запослених на неодређено време		Број запослених на одређено време		Број запослених на ПП пословима	
	М	Ж	М	Ж	М	Ж
20-29	/	1	/	/	/	/
30-39	/	3	/	/	/	/
40-49	1	8	1	/	/	/
50-59	1	11	/	1	/	/
60-64	1	5	/	/	/	/
65+	/	/	/	/	/	/
УКУПНО	3	28	1	1	/	/

Табела 6.Старосна структура запослених који се финансирају из буџета Града
(на дан 31.12. 2023.)

Стручни профил	Број запослених на неодређено време		Број запослених на одређено време		Број запослених на ПП пословима	
	М	Ж	М	Ж	М	Ж
20-29	/	/	/	1	2	1
30-39	2	3	/	/	/	/
40-49	2	5	/	/	1	/
50-59	/	2	/	/	/	/
60-64	/	/	/	/	/	/
65+	/	/	/	/	/	/
УКУПНО	4	10	/	1	3	1

Табела 7.Квалификациона структура/степен стручне спреме запослених (на дан 31.12. 2023.године)

Врста радног ангажовања	Квалификација/степен стручне спреме	Број запослених/ангажованих	М	Ж
НЕОДРЕЂЕНО	ПК, КВ (II, III)	1	/	1
	ССС (IV)	8	3	5
	ВС (VI/1)	3	/	3
	ВСС (VII/, мастер)	33	4	29
ОДРЕЂЕНО	ПК, КВ (II, III)	/	/	/
	ССС (IV)	1	/	1
	ВС (VI/1)	/	/	/
	ВСС (VII/1,мастер)	2	1	1
ПП ПОСЛОВИ	ПК, КВ (II, III)	1	1	/
	ССС (IV)	2	2	/
	ВС (VI/1)	/	/	/
	ВСС (VII/1,мастер)	1	/	1

Стручни радници су у претходном периоду обављали поверене послове и настојали да корисницима пруже адекватну и квалитетну заштиту. Процес рада се током године одвијао отежано због високог степена социјалне угрожености становништва и преоптерећености стручног кадра. Основни проблем је представљао мањи број стручних радника од прописаног.

У циљу одвијања процеса рада у складу са прописаном методологијом и задатим роковима и квалитетнијег задовољавања потребе корисника, планира се упошљавање стручних радника до максималног броја запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе.

1.1.2. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА

Током 2023. године стручни радници Центра су стручна знања и вештине стицали похађањем програма обуке и праћењем „online“ вебинара у циљу унапређења процеса заштите корисника. Стручно усавршавање је представљало и услов за лиценцирање стручних радника.

У циљу смањења трошкова стручног усавршавања током године стручни радници Центра су били и носиоци реализације појединих едукација и вршили су пренос знања осталим стручним радницима, а сходно томе едукације и курсеви су се реализовали у самом Центру или у ближем окружењу.

У том смислу се и током 2024. године планира учешће стручних радника на међународним и националним конференцијама, едукацијама са и без провере знања, трибинама и округлим столовима, као и објављивање стручних радова.

У наредном периоду планира се и реализација едукација путем учешћа на online вебинарима.

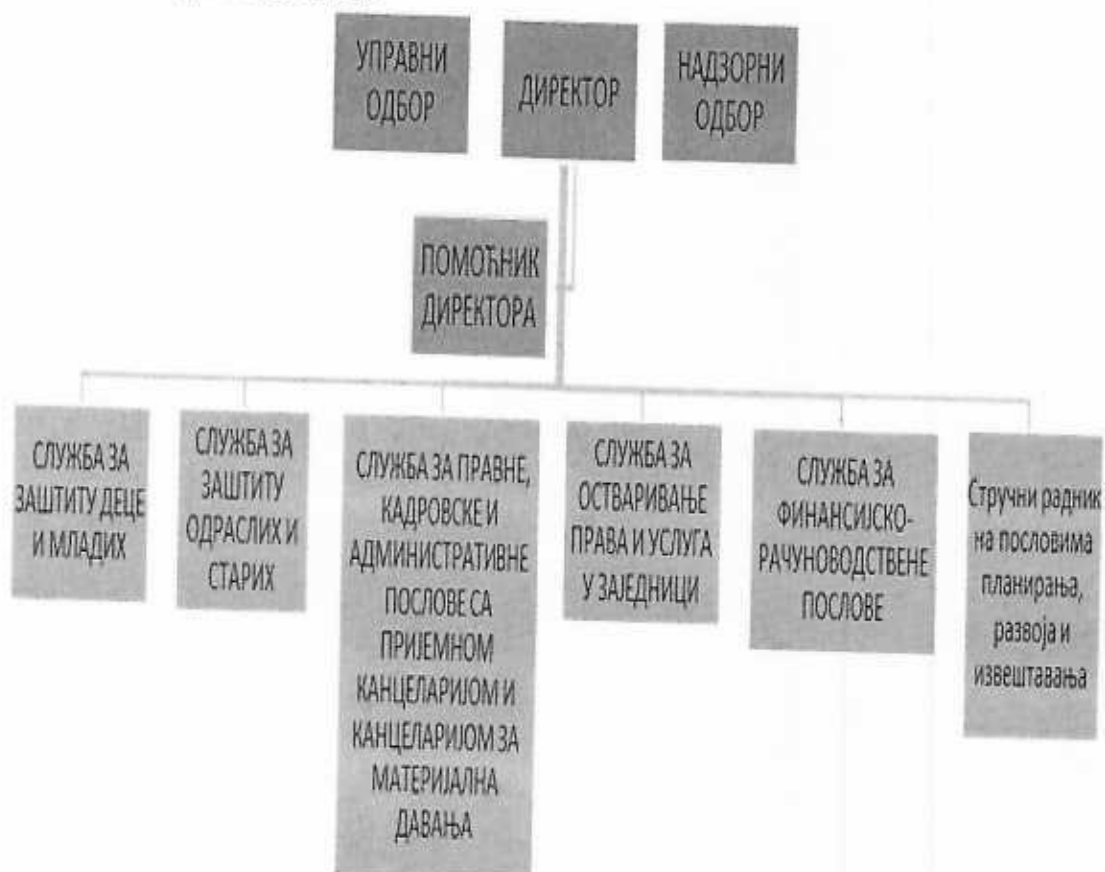
Спроведене едукације у 2023. години

- Обуке везане за заштиту од насиља у породици
- Обуке везане за прелиминарну идентификацију и пружање подршке жртвама трговине људима
- Обуке везане за оснаживање професионалаца у центрима за социјални рад за процену и заступање пред сарадничким системима
- Обуке везане за развијање хранитељства
- Обуке за пружање психосоцијалне подршке старим лицима
- Едукације за подизање стручних компетенција у саветодавном раду са породицом
- Обуке правника у циљу унапређења стручног рада у делу ефикасног спровођења управног поступка, учествовања у стручним поступцима у оквиру методе вођења случаја и стицање вештине комуникације и тимског рада

- Обуке везане за примену новог софтвера Министарства -Систем за заштиту и аутоматизацију инструмената социјалне заштите (СОЗИС) у оквиру кога се обавља комплетан рад Центра
- Обуке везане за примену нове платформе «Чувам те» која има за циљ превенцију и сузбијање насиља над децом

1.2.УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА

ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова Центра за социјални рад утврђена је организација стручног рада и осталих послова у Центру за социјални рад.

Организацију Центра чине:

- директор
- организационе јединице Центра
- стручна и саветодавна тела

Организационе јединице су:

- Служба за правне, кадровске и административне послове са Пријемном канцеларијом и Канцеларијом за материјална давања)
- Служба за заштиту деце и младих
- Служба за заштиту одраслих и старих
- Служба за финансијско-рачуноводствене послове
- Служба за остваривање права и услуга у заједници из области социјалне заштите у граду Смедереву

Служба за правне, кадровске и административне послове са Пријемном канцеларијом и Канцеларијом за материјална давања

Служба обавља управно-правне послове за грађане у поступцима остваривања права из области социјалне заштите и надлежности органа старатељства.

У оквиру службе организован је рад Пријемне канцеларије и Канцеларије за материјална давања. У оквиру службе су ангажовани и радници који обављају административне послове.

Пријемна канцеларија

Пријемна канцеларија врши пријем грађана који се први пут обраћају Центру, врши процену да ли је решавање проблема у надлежности Центра и у складу са тим врши упућивање на одговарајућу службу Центра или на остваривање права у другим институцијама.

Канцеларија за материјална давања

Канцеларија за материјална давања бави се пословима везаним за остваривање права на материјално обезбеђење и друге видове новчаних давања.

Служба за заштиту деце и младих

Служба за заштиту деце и младих бави се заштитом интереса и права деце и омладине са поремећајима у понашању, деце ометене у психофизичком развоју, деце без родитељског старања и деце из породица са поремећеним породичним односима родитеља.

Служба за заштиту одраслих и старих

Служба за заштиту одраслих и старих бави се заштитом одраслих лица са поремећајима у понашању, одраслим и остарелим психички и физички угроженим лицима, материјално угроженим и незбринутим лицима, лицима са породичним проблемима.

Служба за финансијско - рачуноводствене послове

Службом руководи дипломирани економиста за финансијско-рачуноводствене послове, а у оквиру службе су ангажовани и финансијско рачуноводствени сарадници.

Служба за остваривање права и услуга у заједници из области социјалне заштите у граду Смедереву

Служба се бави пословима везаним за остваривање права и услуга које су

предвиђене Одлуком о правима социјалне заштите у граду Смедереву (локалне социјалне услуге које су финансиране од стране јединице локалне самоуправе).

Службе имају своје руководиоце који обезбеђују планирање и координисање посла унутар службе, поштовање стандарда и законитости стручног рада, као и поштовање рокова и процедура.

Рад у службама је организован по принципу вођења случаја, где се водитељ случаја задужује конкретним случајем, процењује и координира поступак процене потреба корисника и предузима мере у циљу заштите и подршке корисника користећи потенцијале Центра и других служби и ресурса у локалној заједници.

Службе за заштиту деце и младих и за заштиту одраслих и старих имају и супервизоре који обезбеђују поштовање стандарда стручног рада кроз координацију, усмеравање, подстицање и евалуирање стручног рада водитеља случаја и помажу им да постигну оптималне ефекте у задовољавању потреба корисника, као и да развију потребна знања и вештине.

Послове анализе, праћења стања и потреба грађана на локалном нивоу и шире, као и иницирање промена у циљу унапређења социјалне заштите обавља стручни радник на пословима планирања, развоја и извештавања.

У Центру се образују стална и повремена тела:

Стална тела центра су:

- колегијум руководиоца
- колегијум службе
- колегијум служби
- стална комисија органа старатељства

Пвремена тела су стручни тимови.

1.3. УСЛОВИ РАДА

Адекватан простор и услови рада представљају један од битних фактора квалитетног обављање поверених послова.

Услови рада запослених су били оптимални и омогућавали су несметан рад са корисницима.

Тренутно Центар располаже са довољним бројем рачунара који се налазе у мрежи и покривају потребе стручног рада. Аутоматска обрада података представља добру основу за континуирано праћење и проучавање проблематике корисника.

Центар поседује 4 путничка аутомобила које стручни радници користе приликом теренских посета како на локалу, тако и изван њега.

Током 2024.године планира се наставак процеса унапређења услова рада.

2.КОРИСНИЦИ УСЛУГА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Током извештајног периода је услед промена у процесу евидентирања у центрима за социјални рад, Центар за социјални рад Смедерево имао одређене потешкоће.

Наиме, Центар је од марта месеца 2023.године отпочео са радом у новом софтверу - Систем за заштиту и аутоматизацију инструмената социјалне заштите (СОЗИС) који је обезбедило Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. До марта месеца 2023.године Центар је радио у старом програму „Интеграл“. С обзиром да су корисници Центра и права, мере и услуге евидентирани и у једном и у другом програму и да је нови софтвер током године надограђиван (вршене су измене шифрарника писарнице и сл.), наглашавамо да приказани подаци Центра у извештају о броју корисника нису потпуно прецизни.

Подаци о корисницима основних права, мера и услуга су прецизни (хранитељство, старатељство, домски смештај, смештај у прихватилиште, новчана социјална помоћ, додатак за туђу негу и помоћ, додатак за увећану туђу негу и помоћ, дневне услуге у заједници, услуге подршке за самосталан живот сл.), пошто су преузети из интерних евиденција Центра, што није било применљиво у случају укупног броја корисника и њихове флукуације.

На основу евиденције у новом софтверу, Центар је током 2023.године радио са око 11294 корисника. У извештајном периоду број корисника се увећао за 9,7% у односу на претходну годину. Када се анализира старосна структура може се видети да одрасла лица учествују са 49,8%, деца са 22,1%, старији са 18,8% и млади са 9,3% у укупном броју корисника.

На основу расположивих података по корисничким групама, у односу на претходну годину, повећање се бележи код лица која су била жртве насиља и занемаривања и лица у ризику да постану жртве насиља и занемаривања и код особа које имају потребу за домским смештајем и другим услугама социјалне заштите у локалној заједници.

Код коришћења мера материјалне подршке и даље је присутан тренд да одређени број лица користи више мера истовремено (нпр. новчану социјалну помоћ, једнократну новчану помоћ, народну кухињу, ђачку ужину и сл.).

Током године Центар је радио са 11,5% грађана у односу на укупан број становника (по подацима РЗС за 2022 годину-процена броја становника средином године).

Корисницима су током године пружене различите врсте мера, облика и услуга социјалне заштите и социјалног рада.

Када се посматрају пружене мере и услуге, највећи удео у укупном броју припада мерама материјалне подршке.

Табела 8. Укупан број корисника у регистру ЦСР на активној евиденцији (упоредни подаци по годинама)

Корисници по узрасту	Укупан број корисника у регистру ЦСР на активној евиденцији		Индекс
	2022.година	2023.година	
Деца (0-17)	2579	2499	96,9
Млади (18-25)	970	1052	108,5
Одрасли (26-64)	4956	5622	113,4
Старији (65 и више)	1786	2121	118,8
Укупно	10291	11294	109,7

Уколико се посматра територијална дистрибуција корисника, већи удео имају корисници са градског подручја.

На градском подручју највише корисника је на Славији, Папазовцу, Царини и Лештару где је и највише Рома и досељених лица.

Што се тиче сеоског подручја, највећи број корисника је из Радинца, Осипаонице и Вранова.

Корисницима градског подручја су доступније услуге социјалне заштите у односу на лица која живи у сеоским срединама (због територијалне удаљености корисника и мање мобилности), па је и очекивано њихово веће учешће у укупном броју корисника.

Кретање броја корисника током године је битан показатељ обима и динамике уласка појединих категорија корисника у систем социјалне заштите, дужине задржавања у систему, као и степена рецидивизма.

У току године у систем социјалне заштите ушло је 31,6% нових корисника у односу на укупан број корисника. Највећи број корисника који су евидентирани као нови припада категорији одраслих лица са уделом од 53% у односу на укупан број новоевидентираних корисника.

Разлози за улазак деце у систем социјалне заштите су најчешће били материјална необезбеђеност, занемаривање и насиље и поремећени породични односи.

Најчешћи разлози за улазак одраслих и остарелих лица у систем социјалне заштите били су материјална необезбеђеност и инвалидитет, потреба за домским смештајем и услугама социјалне заштите у локалној заједници, као и различити облици насиља.

Највећи удео у укупном броју корисника од 67,1% чине пренети корисници, што указује на то да се са појединим категоријама корисника ради дуги низ година, с озиром да се ради о лицима са ослабљеним потенцијалом за самостално задовољавање потреба.

2.1. ДЕЦА

Подаци Центра показују да деца учествују са 22,1% у укупном броју корисника (табела бр.8).

Подаци показују да је највећи број деце припадао групи социо - материјално угрожене деце. Ова деца потичу из породица које својим радом, приходима од имовине или из других извора остварују приход мањи од износа новчане социјалне помоћи утврђеног Законом о социјалној заштити.

Значајна заступљеност материјално угрожене деце последица је лошијег материјалног статуса већег дела популације који је изазван мањом могућношћу радног ангажовања родитеља или повременим радним ангажовањем родитеља, услед ниских квалитетација или нарушеног здравственог стања.

Велики број корисника је и последица примене мање рестриктивних законских решења у коришћењу права на новчану социјалну помоћ.

Поред материјалне необезбеђености, децу из материјално угрожених породица прате и остале тешкоће као што су психички или физички хендикеп, поремећени породични односи, стамбена необезбеђеност, незапосленост и сл.

Значајан удео имају деца чији се родитељи споре око вршења родитељског права. Заштита деце чији се родитељи споре око вршења родитељског права подразумева бројне послове који су везани за санирање поремећених породичних односа. У том смислу Центар је давао мишљење суду око поверавања, регулисања виђења са родитељем коме дете није поверено и издржавања деце.

Стручни радници су радили са децом која су била изложена насиљу или занемаривању или су била у ризику од насиља или занемаривања. Реч је о деци која су била изложена угрожавајућим факторима по живот и здравље у биолошкој породици или је у породичном окружењу постојао ризик за њихов правилан психофизички развој. Највећи број малолетних лица је био изложен индиректном психичком насиљу, где су директне жртве по правилу биле мајке. Рад са овом децом је дуготрајан и сложен и у већини случајева је захтевао рад са природним родитељима у циљу пружања помоћи ради адекватне бриге и старања о малолетној деци. У ситуацијама израженог ризика, рад са децом је захтевао неодложну интервенцију Центра ради заштите њиховог здравља и живота, путем њиховог измештања из угрожавајућег окружења и смештаја у хранитељске породице, прихватилиште за жртве насиља, домове и сл. Заштита се спроводила и покретањем поступака за заштиту од насиља, лишавање родитељског права, заштиту права и интереса детета и сл.

Осим основних облика заштите, рад са овом категоријом обухватао је и низ додатних активности као што су признавање тренутних новчаних помоћи, набавка школског прибора, регулисање путних трошкова, здравствене заштите, успостављање сарадње са осталим стручним службама, рад на контактирању деце и сродника тамо где је то било могуће и др.

Неадекватно родитељско старање редовно прате и материјална необезбеђеност, нерешено стамбено питање, поремећени породични односи и сл. У решавању овако сложене проблематике остваривала се тесна сарадња са родитељима, школама,

здравственим институцијама и другим установама социјалне заштите.

Стручни радници су током године радили и са децом са проблемима у понашању и у сукобу са законом.

Заштита деце са проблемима у понашању и у сукобу са законом подразумевала је рад на откривању, спровођењу заштите и третману свих облика делинкветног понашања. Центар је вршио процену и реализацију најадекватнијих мера у циљу ресоцијализације малолетних лица.

Центар је достављао суду мишљење и предлоге мера, а по доношењу судске одлуке организовао и спроводио мере отворене заштите и пратио резултате мера затворене заштите и вршио прихват малолетника из установа у циљу њиховог што безболнијег интегрисања у локалну заједницу.

Стручни рад са децом са проблемима у понашању и у сукобу са законом је сложен и захтевао је дуготрајан стручни рад уз сарадњу школе, породице и друштвене средине.

Центар је током 2023.године радио и са децом која нису разврстана ни у једну корисничку групу.Реч је о деци корисницима појединих локалних накнада, помоћи и услуга и сл.

- **Старатељска заштита, мере надзора над вршењем родитељског права, усвојење и смештај у установе социјалне заштите и хранитељске породице**

У циљу заштите малолетних лица Центар је спроводио мере старатељске заштите, мере надзора над вршењем родитељског права, услуге смештаја у хранитељске породице и домове, усвојење и сл.

У 2023.години Центар је донео 2 решења о спровођењу мера превентивног надзора.Реч је о спровођењу превентивног надзора у делу одређивања личног имена.

У току године донето је 1 решење о спровођењу мере корективног надзора у односу на 2 малолетна лица.

У извештајном периоду Центар је пред судом покретао и поступке за лишење родитељског права.Током године Центар је покренуо 5 поступака за лишење родитељског права у односу на 9 малолетних лица.

Покренут је и 1 кривични поступак против родитеља због неиспуњавања законске обавезе и непоштовањем одлуке Основног суда у делу издржавања детета.

На активној евиденцији Центра на дан 31.12.2023.године под старатељством је било укупно 174 малолетна лица.Од овог броја 32 лица је било под сталним, а 142 под привременим старатељством.Од укупног броја лица под сталним старатељством, 20 је било под непосредним старатељством, а 12 под сродничким старатељством.

Током године 8 нових корисника је стављено под сталну старатељску заштиту (због лишавања родитеља родитељског права).У истом периоду стално старатељство је престало за 6 малолетних лица због пунолетства.

Током године 44 малолетна лица је стављено под привремену старатељску заштиту (због неадекватног родитељског старања, због спречености родитеља да врше родитељску дужност, због насиља у породици или због покретања поступака пред судом).

Током 2023.године усвојење као најпотпунији облик заштите деце без родитељског старања није реализовано ни за једно малолетно лице.

У истом периоду једно дете старости од 7 година је упућено на прилагођавање у усвојитељску породицу.

Током 2023.године домски смештај је користило 3 малолетна лица.Током године није реализован ниједан нови смештај у дом.

И у току ове године највећи број деце налазио се у хранитељским породицама, с обзиром да је процењено да у њима имају адекватније услове за развој, васпитање и образовање.Хранитељство као облик заштите детету обезбеђује замену за примарну породицу и његовим заснивањем детету се пружа сигурност, подршка, брига о здрављу, школовању и васпитању.

У току године стручни радници Центра су анкетирали потенцијалне хранитеље и стручно процењивали подобност хранитеља за негу и васпитање деце.Такође су правно регулисали њихов статус и обавезе и перманентно пратили потребе и психосоцијални развој смештене деце.

У току године 28 малолетних лица је упућено на породични смештај (реч је о новим корисницима који су током 2023.године смештени у хранитељску породицу).

Од укупног броја смештене деце, 18 лица је измештено због неадекватног родитељског старања и 10 лице због насиља у породици.

На породичном смештају се током године налазило 117 малолетних лица.Од овог броја 20 лица се налазило у сродничкој породици, а 97 лица у несродничкој хранитељској породици. Број деце на породичном смештају је остао на истом нивоу у односу на претходну годину. На крају године у хранитељским породицама се налазило 111 лица (19 у сродничким, а 92 у несродничким хранитељским породицама).Највећи удео деце на породичном смештају од 46,2% припадао је деци од 6-14 година старости.

У току године за 6 лица је донето решење о престанку смештаја у хранитељској породици.Од овог броја за 2 лица је престао смештај због осамостаљивања, за 2 лица због повратка у биолошку породицу и за 2 лица због немогућности хранитељске породице да задовољи потребе детета.

Током године 61 хранитељска породица је имала децу на смештају, док 2 хранитељске породице са стеченом подобношћу чека на смештај деце.

Стручни радници се као и претходних година суочавају са проблемом смештаја деце са сметњама у развоју и деце са поремећајима у понашању, с обзиром да постојеће породице нису уско специјализоване за прихват ових категорија лица.

2.2.ПУНОЛЕТНИ КОРИСНИЦИ

По подацима Центра, пунолетни корисници учествују са 77,9% у укупном броју корисника (табела бр.8).Највећи удео од 63,9% у укупном броју пунолетних корисника имају одрасли корисници, а најмањи од 12% млади корисници.

Највећи број пунолетних лица припада категорији материјално угрожених лица.

Остарела лица представљају специфичну категорију пунолетних корисника која је у порасту, а у прилог томе говоре и подаци РЗС.

Реч је о радно неспособним лицима, која су због своје неспособности

маргинализована и препуштена сама себи.

Ова лица углавном немају приходе или имају минималне приходе, а због слабљења виталних функција су нарушеног здравственог стања и немају капацитета за самостално превазилажење проблема.

У категорији старих лица значајан удео имају инвалидна и хронично оболела лица, материјално угрожена лица и лица које имају потребу за домским смештајем и другим услугама у локалној заједници. У категорији старих појављују се и лица жртве насиља, занемарене особе и особе у ризику од занемаривања. Наиме, све је присутније занемаривање старих лица од стране сродника (деце, супружника и других сродника) које додатно утиче на њихово психофизичко здравље које је само по себи већ нарушено.

Најчешће пружани облици, мере и услуге за ове корисничке групе су новчана социјална помоћ, додатак за туђу негу и помоћ и увећани додатак за туђу негу и помоћ, смештај у установе социјалне заштите, старатељска заштита и сл.

- **Старатељска заштита и смештај у установу социјалне заштите и другу породицу**

Над пунолетним лицима са психофизичким сметњама спроводила се старатељска заштита ради заштите имовине и задовољавања егзистенцијалних потреба.

На активној евиденцији Центра на дан 31.12.2023. године под сталном старатељском заштитом налазило се 128 пунолетних лица лишених пословне способности, док је 90 лица било под привременом старатељском заштитом.

Током године 8 лица је потпуно лишено пословне способности и стављено под стално старатељство.

Табела 9. Број пунолетних корисника на смештају, према врсти смештаја у 2023. години и на дан 31.12.2023. године

Врста смештаја	Млади		Одрасли		Старији		Укупно	
	2023.	31.12. 2023.	2023.	31.12. 2023.	2023.	31.12. 2023.	2023.	31.12. 2023.
Породични смештај у сродничку хранитељску породицу	/	/	/	/	/	/	/	/
Породични смештај у другу породицу	14	7	1	1	/	/	15	8
Домски смештај	9	8	82	79	183	116	274	203
УКУПНО	23	15	83	80	183	116	289	211

Смештај у установу социјалне заштите остварује се упућивањем корисника у одговарајућу установу у којој се обезбеђује становање и задовољавање основних животних потреба, здравствена заштита, а за децу и приступ образовању.

Домски смештај се обезбеђује оним лицима којима се не може обезбедити, или није у њиховом интересу останак у породици, услуге у заједници или породични смештај.

Смештај у другу породицу подразумева смештај лица у породицу која може да задовољи потребе особе која се смешта.

Смештај лица у установе социјалне заштите или у другу породицу примењује се као крајња мера заштите у случајевима када лица нису у стању да се брину сама о себи, а немају ни сроднике који су у законској обавези и могућности да се о њима старају.

У току 2023.године на смештају се налазило 289 лица.Број лица на смештају се увећао за 5,5% у односу на претходну годину.На крају године услугу смештаја је користило 211 пунолетних корисника.

Од укупног броја смештених у току године највећи проценат од 63,3% је старих лица.Од укупног броја пунолетних на смештају, 274 лице се налазило на домском смештају.Највећи број је смештен у домове за одрасла и остарела лица, а остала лица су се налазила на смештају у специјализованим установама за ментално и душевно оболела лица.

Број захтева за смештај пунолетних корисника је велики, те се проблеми јављају при реализацији смештаја, с обзиром на ограничене капацитете. Дешава се да поједини корисници дуже чекају на реализацију смештаја, а када до њега дође поједина лица премину или врло кратко користе услуге домова. Посебан проблем се јавља код смештаја у специјализоване установе, јер су у њима капацитети најограниченији.

На породичном смештају се налазило 15 пунолетних лица.Број пунолетних на смештају је мали, с обзиром да је овај вид смештаја неразвијен за пунолетне кориснике.Услугу породичног смештаја су углавном користили млади који су се налазили на редовном школовању.Тренутно се на породичном смештају налази 8 пунолетних лица.

У току године за 78 лица је престао породични и домски смештај (за 7 лица је престао породични, а за 71 лице домски смештај).У 87,3% случајева разлог за престанак домског смештаја била је смрт корисника, а у 12,7% случајева разлог је био самовољно напуштање установе.

За свих 7 лица, породични смештај је престао услед отпочињање самосталног живота.

Током 2023.године за 19 одраслих лица реализован је смештај у прихватну станицу (краткотрајни смештај до изналажења трајнијих облика заштите).

Услуга смештаја у прихватну станицу је реализована до 06.05.2023.године, када је пружање услуге обустављено.Након измештања из прихватне станице за 6 корисника је реализован смештај у установу социјалне заштите као трајнији облик збрињавања.

2.3.ПОСЕБНО ОСЕТЉИВЕ ГРУПЕ КОРИСНИКА

2.3.1.СОЦИО-МАТЕРИЈАЛНО УГРОЖЕНА ЛИЦА

Право на новчану социјалну помоћ остварују појединци, односно породице које својим радом, приходима од имовине или из других извора остварују приход мањи од износа новчане социјалне помоћи утврђеног Законом о социјалној заштити. Право на увећану новчану социјалну помоћ остварују појединци који су неспособни за рад, односно породице чији су сви чланови неспособни за рад и једнородитељске породице.

Табела 10. Број породица и број корисника новчане социјалне помоћи у 2023. години по месецима

Месец	Број породица	Број корисника
Јануар	708	1827
Фебруар	802	1948
Март	859	2071
Април	860	2060
Мај	864	2068
Јун	867	2058
Јул	853	2025
Август	814	1950
Септембар	762	1847
Октобар	754	1811
Новембар	751	1868
Децембар	754	1874

На дан 31.12.2023. године право на новчану социјалну помоћ остваривало је 726 породица са 1829 корисника. Број породица које су користиле право на новчану социјалну помоћ на крају године је био већи за 2,8% у односу на претходну годину.

Број корисника новчане социјалне помоћи је велики услед лошег материјалног положаја већег дела популације, који је изазван смањеним степеном радног ангажовања (због ниског нивоа стручних квалификација, образовања и лошег здравственог стања).

Поред материјалне необезбеђености, ову категорију корисника углавном прате и остале тешкоће као што су психички или физички хендикеп, поремећени породични односи, стамбена необезбеђеност, незапосленост и сл.

Табела 11. Број породица НСП-а по врсти решења на дан 31.12.2023. године

Врста решења	Број породица
Увећана НСП (једнородитељска породица)	158
Увећана НСП (радна неспособност)	205
Обична НСП (радна способност)	363
УКУПНО	726

Подаци показују да је на крају године 50% укупног броја породица остваривало увећану новчану социјалну помоћ (једнородитељске породице и породице које су у свом саставу имале више неспособних чланова).

Током 2023. године право на новчану социјалну помоћ су чиниле једночлане и двочлане породице. Углавном се радило о старачким домаћинствима која немају ближе сроднике који би се о њима старали, а неспособни су за рад.

Породице са пет и више чланова су углавном били грађани ромске етничке припадности настањене у насељу "Мали Кривак" и сличним насељима у околини града која су насељена становништвом са Косова и Метохије и југа Србије.

Када је реч о градским месним заједницама, највећи број породица које остварују право на новчану социјалну помоћ је са подручја месне заједнице Славија. Када је реч о сеоској средини највећи број породица које остварују право живи у Радинцу. У току 2023. године поднето је 611 нових захтева за новчану социјалну помоћ (у овај број ушли су и захтеви за кориснике који обнављају право након законског прекида права од 3 месеца). Подаци показују да се број поднетих захтева увећао за 27,6% у односу на претходну годину.

Поред сталне новчане помоћи чија је исплата у надлежности Министарства, преко Центра за социјални рад грађани Смедерева остварују право на једнократну и ванредну новчану помоћ за коју се средства обезбеђују из буџета града, а на основу Одлуке о правима социјалне заштите на подручју града Смедерева.

Право на једнократну новчану помоћ остварују лица која се тренутно нађу у стању социјалне потребе, као и лица која се упућују на домски смештај. Право на једнократну новчану помоћ угрожено лице може да оствари више пута у току године, а укупан износ не може бити већи од просечне нето зараде по запосленом у Граду у месецу који претходи месецу у коме се врши исплата.

Средства су намењена лицима која се тренутно нађу у стању социјалне потребе (решавање социјалне егзистенције, трошкови лечења, куповину школског прибора, набавку огрева, пролазници који се нађу на подручју наше општине, а немају средстава да се врате у место боравка и сл.).

Право на ванредну новчану помоћ могу остварити лица или породице због смрти члана породице, теже болести чланова породице, дужег лечења у специјализованим установама, ради набавке медицинских помагала и медикамената, учешћа у трошковима операција и санирања оштећења на стамбеним објектима изазваним

непогодама и другим изузетно тешким ситуацијама.

У извештајном периоду одобрено је 2932 једнократних помоћи. У 2023. години дошло је до смањења броја одобрених једнократних помоћи за 21% у односу на претходну годину. Без обзира на пад одобрених помоћи, ова врста материјалне подршке је и даље једна од најзаступљенијих. То је последица великог броја лица која су остваривала приход у нивоу и испод минималног нивоa социјалне сигурности утврђеног Законом о социјалној заштити у Републици Србији и стицаја различитих околности које су довеле до остваривања прихода испод тог нивоa, као и већег броја лица која су током године по више пута остваривала ово право до максималног годишњег износа предвиђеног градском Одлуком.

На основу података Центра, једнократне новчаних помоћи су углавном одобраване за социјалну егзистенцију, за куповину лекова/помагала, за куповину огрева, за друге изузетно тешке ситуације, за потребе прибављања документације, трошкове при смештају, прибављање лекарских уверења и сл.

Градска управа је у току 2023. године одобравала ванредне новчане помоћи на основу мишљења и предлога стручних радника Центра. У извештајном периоду Центар је Градској управи достављао мишљења поводом одлучивања о исплати ванредне новчане помоћи. Током године Центар је Градској управи доставио 1288 мишљења поводом одлучивања о исплати ванредне новчане помоћи.

Нижи ниво прихода, немогућност приходавања и све лошији здравствени статус грађана условили су да и током 2023. године буде поднет велики број захтева за добијање једнократне и ванредне новчане помоћи.

Током 2023. године Центар за социјални рад је у сарадњи са Градском управом и изабраним пружаоцем услуге наставио са дистрибуцијом топлог obroка егзистенцијално угроженој категорији грађана.

Право на бесплатан оброк током године користило је 338 породица са 992 корисника. Право на бесплатан оброк је на дан 31.12.2023. године користило 283 породице са 846 корисника. Број корисника права на бесплатни оброк се увећао за 9,6% у односу на претходну годину.

Услугама народне кухиње били су обухваћени корисници права на новчану социјалну помоћ, као и лица са ниским примањима или без примања која нису остварила право на новчану социјалну помоћ, а нису успела да изграде потенцијал за самостално задовољавање сопствених потреба.

Током 2023. године Центар је одобравао и право на бесплатну ужину у ђачкој кухињи. Ово право је финансирано од стране Локалне самоуправе и одобравано је деци у основним школама из породица корисника новчане социјалне помоћи.

Право на бесплатну ужину је током године остварило 339 корисника. На крају године ово право користило је 277 малолетних лица (стање на дан 31.12.2022. године). Број корисника на крају године је смањен за 11,2% у односу на претходну годину.

2.3.2.ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

У току 2023.године Центар је радио са 979 лица са инвалидитетом. У току године дошло је до смањења броја лица са инвалидитетом за 12% у односу на претходну годину.

Табела 12. Особе са инвалидитетом на евиденцији ЦСР у 2023. години, према старости и полу

Старост	Мушки	Женски	Укупно
Деца	77	54	131
Млади	20	14	34
Одрасли	195	281	476
Старији	139	199	338
УКУПНО	431	548	979

Највећи удео од 48,6% у укупном броју лица са инвалидитетом имају одрасла лица.

Табела 13. Број особа са инвалидитетом у ЦСР у 2023. години према врстама инвалидитета

Врста инвалидитета	Број
Телесни	771
Интелектуални	64
Ментални	75
Сензорни	6
Первазивни развојни поремећаји,	6
Вишеструки	57
УКУПНО	979

Подаци показују да 78,8% лица припада категорији лица са телесним инвалидитетом.

Заштита ових лица одвијала се кроз коришћење права на туђу негу и помоћ и увећану туђу негу и помоћ, професионално оспособљавање, стављање под старатељску заштиту, смештај у установе социјалне заштите и сл.

Табела 14. Број корисника права на туђу негу и помоћ и увећану туђу негу и помоћ у 2023. години по месецима

Месец	Број корисника
Јануар	851
Фебруар	862
Март	868
Април	845
Мај	861
Јун	870
Јул	871
Август	853
Септембар	858
Октобар	880
Новембар	893
Децембар	870

Право на додатак за помоћ и негу другог лица остварује лице коме је због телесног или сензорног оштећења, интелектуалних тешкоћа или промена у здравственом стању неопходна помоћ и нега другог лица да би задовољило основне животне потребе.

На дан 31.12.2023. године ово право је остваривало 321 лице. Број корисника права на додатак за помоћ и негу другог лица на крају године се увећао за 13,4% у односу на исти период претходне године.

У току 2023. године рађено је по основу 242 захтева за признавање права на туђу негу и помоћ.

Право на увећан додатак за помоћ и негу другог лица има лице које остварује право на туђу негу и помоћ, а за које је, на основу прописа о пензијском и инвалидском осигурању, утврђено да има телесно оштећење од 100% по једном основу или да има органски трајни поремећај неуролошког или психичког типа и лице које има више оштећења, с тим да ниво оштећења износи по 70% и више процената по најмање два основа.

На крају године право на увећан додатак за туђу негу и помоћ користило је 549 лица (стање на дан 31.12.2023. године). Број лица је увећан за 3,2% у односу на исти период претходне године.

У току године евидентиран је 231 захтев за увећану туђу негу и помоћ.

У току 2023.године ученици основних и средњих школа са сметњама у развоју и инвалидитетом и њихови пратиоци користили су и право на превоз.У току године ово право је користило 43 лица.

Током 2023.године лица са инвалидитетом имала су могућност коришћења дневних услуга у заједници и то услуге помоћи у кући и личног пратиоца детета.Центар за социјални рад је био упутни орган за лица за која је процењено постојање потребе за коришћењем ових врста услуга.Током године 48 лица је користило право на услугу помоћ у кући, а 33 лица право на услугу личног пратиоца.

У извештајном периоду особама са инвалидитетом била је доступна и услуга персоналне асистенције као услуга подршке за самостални живот.Центар за социјални рад је лица која су имала потребу за оваквим видом услуге упућивао на изабране пружаоце услуге.Током године Центар је упутио 11 лица на коришћење услуге персоналног асистента.

Социјална укљученост особа са инвалидитетом је боља него претходних година, али још увек недовољна, с обзиром да и даље постоје тешкоће код њиховог укључивања у образовање и радни процес након завршетка школовања.

2.3.3.ДЕЦА И МЛАДИ СА ПРОБЛЕМИМА У ПОНАШАЊУ И У СУКОБУ СА ЗАКОНОМ

Заштита деце и омладине са проблемима у понашању и у сукобу са законом подразумевала је рад на откривању, спровођењу заштите и третману свих облика делинкветног понашања деце и младих. Центар је вршио процену и реализацију најадекватнијих мера у циљу њихове ресоцијализације.

Центар је достављао суду мишљење и предлоге мера, а по доношењу судске одлуке организовао и спроводио мере отворене заштите и пратио резултате мера затворене заштите и вршио прихват малолетника из установа у циљу њиховог што безболнијег интегрисања у локалну заједницу.

Стручни рад са децом и омладином са поремећајима у понашању и у сукобу са законом је веома сложен и захтева дуготрајан стручни рад и сарадњу школе, породице и друштвене заједнице.

У току 2023.године Центар је достављао суду и тужилаштву извештаје у кривичном поступку за малолетнике.У извештајном периоду Центар је поступао по основу 84 захтева за достављање извештаја (39 за потребе суда и 45 за потребе тужилаштва)..

Током године достављани су и извештаји у прекршајном поступку.Центар је поступао по основу 47 захтева за достављање извештаја у прекршајном поступку.

Центар је радио и са децом и младима са проблемима у понашању (који нису нису имали кривична дела и нису починиоци прекршаја, али су имали проблематично понашање у школи, као и сукобе са родитељима, старатељима и заједницом и који су таквим понашањем угрожавали себе и околину и суочававали се са тешкоћама због злоупотребе алкохола, дроге или других опојних средстава).

Стручни радници Центра су суду доставили и 6 извештаја о реализацији мере ПНОС и 21 извештај о реализацији мере укључивања у рад хуманитарних

организација..

У оквиру рада на спровођењу ових мера радило се и на праћењу понашања малолетника, као и на стварању услова за њихову ресоцијализацију.

Током године Центар је давао мишљење и предлоге за изрицање одређених мера и Активно су учествовали у судским поступцима који су вођени против малолетних лица.

Током године Центар је радио и по основу 6 пријава вршњачког насиља у основним и средњим школама.

2.3.4.ЖРТВЕ НАСИЉА

Основни начин поступања у ситуацијама везаним за насиље у породици је био тимско сагледавање проблема.Интерни тим за заштиту од насиља у породици и партнерским односима је путем конкретног рада са жртвама насиља и међусобних консултација, договарао и планирао кораке у даљем раду.

Интерни тим се укључивао код разматрања свих пријава за насиље у породици, а након уласка случаја у даљи рад службе, тим се укључивао по потреби, а на основу одлуке водитеља случаја, супервизора и руководиоца интерног тима.

Код одбачених пријава насиља нису се укључивали сви чланови интерног тима, већ само пријемни радник и руководилац интерног тима и евентуално водитељ случаја, уколико је већ рађено са породицом.У овим случајевима стручни радници су радили на саветодавном усмеравању породице (информисању о корацима које жртва може предузети уколико дође до насилничког понашања и упозоравањем починиоца о могућим последицама насилничког понашања).У овим ситуацијама сачињавана је белешка у којој је констатована несврсисходност даљег поступања.

У ситуацијама када је идентификовано постојање насиља у породици, интерни тим је случај упућивао на даљи рад у службу, где је стручни радник на вођењу случаја вршио почетну процену и предузимао мере неопходне за заштиту лица које је претрпело насиље или је у ризику од насиља (ургентно збрињавање, покретање поступка за лишавање родитељског права, покретање поступка за заштиту од насиља у породици и др.).

У хитним случајевима пријемни радник се одмах консултовао са руководиоцима служби (који су и чланови интерног тима) и са пријемном проценом о хитном поступању, случај је упућиван у службу на даљи рад ради предузимања ургентних мера у циљу заштите жртве.

О начину поступања, тј.предузетим мерама у случајевима насиља, руководилац интерног тима сачињавао је писане извештаје за састанке Координационе групе за спречавање насиља у породици.На овим састанцима у сарадњи са представницима полиције, тужилаштва и по потреби других институција, планирале су се мере даљег поступања за сваки случај појединачно.

С обзиром да је број стручних радника остао исти, а да се из године у годину број пријава за насиље увећава, тешкоћу у раду представљала је преоптерећеност стручног кадра (пријемне службе, чланова интерног тима и радника на вођењу случаја).

Табела 15. Број пријава породичног насиља и занемаривања у 2023.години према доминантној врсти насиља и старости и полу жртве насиља и занемаривања

Доминантне врсте насиља	Старост жртве насиља								УКУПНО
	Деца		Млади		Одрасли		Старији		
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	
Физичко насиље	8	3	2	7	25	61	6	5	117
Сексуално насиље	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Психичко насиље	8	10	3	9	42	142	12	29	255
Занемаривање	24	24	/	1	1	/	/	3	53
УКУПНО	40	37	5	17	68	203	18	37	425

Центру за социјални рад је током 2023.године достављено 425 пријава за насиље у породици и занемаривање (372 за насиље и 54 за занемаривање).

Од укупног броја пријава које су се односиле на насиље, интерни тим за заштиту од насиља у породици и партнерским односима је радио по основу 248 нове пријаве и 124 поновљених пријава. Такође, стручни радници Центра су током године радили и са 142 пријава које су се односиле на случајеве насиља који су већ у поступку и ове пријаве упућиване су углавном од стране суда (наставак рада на случају).

Починиоцима насиља су изрицане мере удаљења из стана и мера забране контактирања са жртвом.

Група за координацију у чијем раду су учествовали и представници Центра је током године доносила и индивидуалне планове заштите и подршке жртвама насиља. Подршка корисницима је најчешће давана у делу учествовања кроз поступке за поверу малолетне деце и посредовање у давању мишљења за изрицање мера заштите од насиља у породици и код привремених мера, посредовање у мотивисању сродника за преузимање бриге о жртвама.

Током извештајног периода 28 малолетних лица је измештено из биолошке породице (10 због насиља у породици и 18 због занемаривања) и упућено у хранитељску породицу.

За 2 жене је током године индиковано ургентно збрињавање и измештање из насилничког окружења у Прихватилиште за жртве насиља "Сигурна кућа".

Током године Центар је покретао и поступке за изрицање мере заштите од насиља у породици.

У раду са жртвама насиља стручни радници Центра су се суочавали са извесним тешкоћама. Наиме, основна тешкоћа у раду били су кратки обавезујући рокови у обради пристиглих пријава и у даљем поступању, евидентирању и извештавању Координационе групе при ОЈТ-у.

То је доводило до додатног притиска већ оптерећених стручних радника. Проблем је представљао и велики број неоснованих пријава, који су изискивали додатну тријажу и тиме одузимали време у поступању по пријавама у којима је било индиковано насиље. Ово је у већини случајева последица неадекватно спроведених радњи од стране других институција пре прослеђивања захтева Центру. Често су и саме пријаве биле непотпуне и додатно су отежавале рад на утврђивању параметара који би упућивали на постојање насиља и утврђивање степена ризика, односно приоритета у поступању.

Тешкоћу и даље представља одсуство једнообразно утврђеног начина евидентирања случајева насиља у центрима. Пријаве су од стране ПУ достављане на починиоца, а оне су се у Центру, уколико се радило о породици са децом, заводиле на најмлађе дете, иако оно није било директно изложено насиљу. У таквој ситуацији отежано је праћење броја пријава и лица која су претрпела насиље. Ово наравно додатно компликује и извештавање о жртвама насиља.

У току године стручни радници Центра су похађали обуке за рад у поступцима насиља у породици. Циљ оваквих обука је отклањање неуједначености у процени и поступању стручних радника (шта треба третирати као насиље и да ли сви случајеви оправдано улазе у даље поступање).

У том смислу треба тежити упошљавању нових радника и специјализацији одређеног броја стручњака, који би се уз одговарајуће обуке, бавили искључиво радом на заштити од насиља у породици.

2.3.5. ОСТАЛЕ ОСЕТЉИВЕ ГРУПЕ

Код посебно осетљивих група корисника треба истаћи рад са ромском популацијом, тј. са онима за које сигурно знамо да то јесу, јер услов за пружање услуга у социјалној заштити не повлачи обавезу изјашњавања о националној припадности. Из тог разлога Центар нема прецизне податке о корисницима ромске популације.

Већина ових лица је без прихода и живи испод линије сиромаштва. Они који остварују приход налазе се претежно у зони сиве економије и баве се прикупљањем секундарних сировина. Роми углавном живе у нехигијенским објектима, велике пренасељености, као и у хомогеним насељима која су издвојена од осталог становништва. С обзиром на напред наведено, њихово психофизичко здравље претежно је нарушено, а томе доприноси њихова здравствена непросвећеност и недовољна доступност здравствене заштите.

Роми се најчешће као корисници појављују у категорији материјално угрожених лица.

3. ПОСЛОВИ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД НА ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА

3.1. СТРУЧНИ ПОСЛОВИ

3.1.1. Послови процене и планирања

Стручни радници центра су током године обављали и послове процене и планирања.

Услуге процене обухватале су процену стања, потреба, снага и ризика корисника и других особа значајних за корисника, процену старатеља, хранитеља и усвојитеља.

Услуге планирања обухватале су индивидуално планирање услуга ради њиховог коришћења или одређивања мера заштите и то:

- план услуга и мера за породицу са планом сталности за дете,
- план за самостални живот, односно еманципацију младе особе која не живи са родитељима односно усвојитељима пре навршене 14. године живота и
- индивидуални план услуга и мера за одраслог или старог корисника

3.1.2. Неодложне интервенције

Током године Центар је пружао и услуге неодложне интервенције. Центар је услугу пружао непосредно и у сарадњи са другим службама и органима у локалној заједници, у ситуацијама када је дошло до угрожавања живота, здравља и развоја корисника, а с циљем предузимања мера из његове надлежности за осигурање безбедности корисника.

Услуге неодложне интервенције биле су доступне корисницима током 24 часа.

3.1.3. Специјализовани послови/супервизијски послови

Специјализоване послове у Центру је обављао супервизор. У Центру за социјални рад 3 стручна радника обављају послове супервизора.

Супервизор је обезбеђивао поштовање стандарда стручног рада тако што је координирао, усмеравао, обучавао, подстицао и евалуирао стручни рад водитеља случаја и помагао му да постигне оптималне ефекте у задовољавању потреба корисника, као и да развије потребна знања и вештине.

Супервизор је подржавао водитеље случаја организујући супервизијски процес као аутентичан, поверљив, професионалан, неутралан, објективан, и односећи се према водитељу случаја са уважавањем.

Супервизор је у свим фазама поступка обезбеђивао заштиту најбољег интереса корисника; организовао и реализовао поступак супервизије у свим фазама стручног рада код пријема, почетне процене, процене, планирања, евалуације и поновног прегледа, обавештавао руководиоца у случајевима непрофесионалног, незаконитог и некомпетентног понашања водитеља случаја; сачињавао годишње извештаје о напретку у раду водитеља случаја и стручних радника чији рад супервизира и предлагао планове и програме стручног усавршавања стручних радника.

3.1.4. Управно-правни послови

У извештајном периоду правници су обављали управно - правне послове путем примене управно процесних правила у вођењу поступка и доношењу одлука у управним стварима чије је решавање законом поверено Центру за социјални рад. Правници су поред управних, обављали и правне послове у вези покретања судских и других поступака из породичних односа, заштите права детета, односно права других пословно неспособних лица и у другим случајевима када су учешће или активна легитимација органа старатељства били прописани законом.

Обављали су и послове вођења евиденције и издавања уверења о штићеницима, издржаваним лицима, лицима према којима је извршено насиље у породици и лицима против којих је одређена мера заштите од насиља у породици и другим чињеницама о којима се води службена евиденција.

Правници су обављали и послове информисања, правног саветовања и узимали учешће у процени, планирању и реализацији услуга и мера социјалне и старатељске заштите, у сарадњи са запосленим стручним радницима на пословима заштите деце и омладине, односно одраслих и старих лица.

3.1.5. Налази и мишљења

Водитељи случаја су током године сачињавали налазе и стручно мишљење за потребе суда, других органа и институција у свим случајевима када је било потребно доставити резултате процене или када је било потребно упутити корисника на коришћење услуге у другу установу или организацију.

Израда налаза и стручног мишљења била је обавезна у следећим ситуацијама:

- за потребе суда, на захтев суда или када је Центар покретао поступак пред судом у складу са надлежностима органа старатељства
- за потребе других служби и установа (у ситуацијама у којима се друге службе извештавају, на захтев или по службеној дужности, о предузетим и потребним даљим услугама и мерама).

У оквиру налаза и стручног мишљења, водитељ случаја сумарно је саопштавао резултате процене, планиране и предузете услуге и мере.

4. ИЗВЕШТАВАЊЕ И АНАЛИТИЧКО – ИСТРАЖИВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Аналитичко истраживачка делатност доприноси стварању услова за даљи развој социјалне заштите који је заснован на сагледаним потребама грађана и расположивим ресурсима друштва.

Развијање планске и аналитичке делатности у Центру преставља основ за планирање превентивних активности у циљу развоја ресурса за оснаживање појединаца и породица из рањивих група ради њиховог осамостаљивања у задовољавању животних потреба.

Егзактним снимањем социјалног стања грађана, уочавањем узрока и последица одређених социјалних појава које доводе грађане у стање социјалне потребе и планирањем и спровођењем социјално-заштитних активности стварају се основи за адекватно вођење социјалне политике.

У том смислу, током 2023.године урађено је следеће:

- Извештај о раду Центра за социјални рад града Смедерева за 2022.годину за потребе Завода за социјалну заштиту и потребе Градске управе и Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
- План рада Центра за социјални рад града Смедерево у складу са Одлуком о привременом финансирању града Смедерева за период од 01.01. до 31.03.2024.године
- Дефинисање циљева и индикатора Програмског буџета и праћење његовог извршења (за претходну годину и за шест и девет месеци текуће године)
- Информације о остваривању основних права грађана за I, II и III квартал 2023.године
- Информације о заштити појединих категорија корисника (остарелих лица, материјално необезбеђених, жртвама насиља и сл.)
- Израда анализе стања и проблема корисника услуга социјалне заштите
- Статистички извештаји за Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Завод за социјалну заштиту и бројне органе и установе на подручју града
- Израда упитника о појединим корисничким групама на захтев других институција
- Достављање података по захтевима за информације од јавног значаја
- Израда Извештаја о поступању по захтевима за информације од јавног значаја
- Израда Извештаја о поступању по нотификацијама из регистра Социјална карта
- Израда Информатора о раду Центра за социјални рад и његово ажурирање услед наступања одређених промена
- Процена угрожености становништва на подручју Града Смедерева са аспекта социјалне заштите и активности Центра за социјални рад у зимском периоду
- Бројне презентације података у области социјалне заштите у циљу боље информисаности грађана и стручне јавности
- Припрема података за реализовање пројектних активности и рад тела од значаја за област социјалне заштите
- Подизање професионалних компетенција путем континуиране едукације стручних радника кроз програме обуке или кроз самообразовање праћењем стручне литературе

Реализација ових радова била је заснована на мултидисциплинарном раду стручних радника различитих профила.

И у наредном периоду пажња ће се посветити унапређењу ове функције како би се социјална политика, а у оквиру ње и социјална заштита, ефикасније и адекватније спроводила на подручју града.

5.САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА У ЛОКАЛНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ И У РЕПУБЛИЦИ

Ради што ефикасније заштите корисника неопходна је сарадња Центра и других институција, како локалних, тако и на нивоу Републике.

У току 2023.године Центар је сарађивао са:

- Судом и Тужилаштвом
- Локалном самоуправом
- Здравственим установама
- Школама
- Полицијском управом
- Установама за смештај корисника
- Центрима за социјални рад
- Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
- Републичким заводом за социјалну заштиту
- Удружењем особа са инвалидитетом
- Невладиним организацијама
- Црвеним крстом

5.ИНФОРМИСАЊЕ

Током 2023.године Центар је информисао грађане и стручну јавност о активностима које је предузимао и о исходима тих активности.

Информисање шире јавности спроводило се путем давања информација о постојећим правима и услугама социјалне заштите, као и о процедури за њихово остваривање. Центар је информације презентовао изразом Информатора о раду, преко сајта установе и путем јавних презентација.

Током године Центар је вршио размену информација са другим институцијама и организацијама на националном и локалном нивоу о спроведеним активностима и корисницима. Размена информација се вршила слањем извештаја, анализа, организовањем састанака и слично.

ЗАКЉУЧАК

Током године Центру за социјални рад је поднет велики број захтева грађана за коришћење појединих услуга и мера из области социјалне заштите, што је захтевало комплексан приступ и појачано ангажовање стручних радника.

У раду на спречавању насиља у породици било је појачано ангажовање већ оптерећених стручних радника, који су наилазили на тешкоће у свом раду због кратких и обавезујућих рокова у поступању по прописаним процедурама.

У таквим околностима стручни радници су се трудили да испоштују рокове и процедуре и пруже помоћ оним грађанима који су се налазили у стању социјалне потребе.

У санирању социјалних проблема грађана Центар је сарађивао са Градском управом, организацијом Црвеног крста, невладиним организацијама, бројним установама у области социјалне и дечје заштите, органима правосуђа, јавног реда и мира, школама, здравственим установама, службом за запошљавање и др.

У циљу превенције узрока и последица које доводе грађане у стање социјалне потребе, Центар ће у наредном периоду настојати да уз помоћ других релевантних установа/институција, иницира реализацију нових социјалних програма којима би се створили услови за адекватније задовољавање потреба грађана.

Током године спроведено је и низ активности на адаптацији и опремању радног простора у циљу квалитетнијег обављања поверених послова.

ВД ДИРЕКТОРА ЦЕНТРА

Горан Ристић, дипл. социјални радник